

АНОТАЦІЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(назва навчальної дисципліни)

Нормативна

(нормативна/вибіркова)

Професійної та практичної підготовки

(цикл дисциплін за навчальним планом)

Предмет навчальної дисципліни

Предметом дисципліни “Методологія економічних наукових досліджень” є система та процес економічного наукового дослідження.

Мета навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни “Методологія економічних наукових досліджень” – це формування системи знань із методики та техніки проведення економічних наукових досліджень.

Основні завдання

Основні завдання дисципліни “Методологія економічних наукових досліджень”:

- висвітлення теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності;
- формування теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного, кваліфікованого проведення економічних наукових досліджень студентами як у процесі навчання в університеті, так і на практиці;
- отримання знань в області методології наукового пізнання необхідних для написання кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Дисципліна “Методологія економічних наукових досліджень” взаємопов’язана з такими дисциплінами як «Макроекономічний аналіз», «Мікроекономічний аналіз», «Економіка сталого розвитку», «Інструменти вимірювання і оцінювання соціально-економічних процесів», «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом», «Смарт-економіка».

Вимоги до знань і умінь

При вивченні дисципліни «Методологія економічних наукових досліджень» *здобувачі вищої освіти набувають такі компетентності (здатність):*

Інтегральна Компетентність(ІК):

ІК1. Здатність визначати та розв’язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб’єктів та пов’язаних з цим управлінських рішень.

СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.

Програмні результати навчання:

ПР01. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПР07. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПР10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПР15. Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

Вивчення навчальної дисципліни «Методологія економічних наукових досліджень» передбачає досягнення такого кваліфікаційного рівня підготовки магістра, за якого він повинен:

а) знати

- закономірності розвитку науки та методологію проведення економічних наукових досліджень;
- методологічні основи сучасної науки;
- категоріальний апарат методології науки;
- види і форми науково-дослідної роботи;
- технологію організації наукового дослідження;
- рівні та методи наукового дослідження;
- спеціальні методи економічних досліджень;
- структуру та основні етапи науково-дослідної роботи;
- методи інформаційної підтримки наукового дослідження;
- особливості структурування наукової публікації відповідно до вимог наукових фахових видань України та міжнародних наукометричних баз (наприклад, Web of Science, Scopus, Web of Knowledge, та ін.);

б) уміти

- формувати проблему дослідження;
- розробляти, обґрунтовувати та доводити наукові гіпотези;
- формулювати мету і завдання, об'єкт і предмет економічного дослідження;
- логічно будувати наукове дослідження відповідно до його мети і завдань;
- працювати з джерелами інформації;
- ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень для проведення аналізу теоретико-експериментальних даних, формулювати висновки та пропозиції;
- виявляти та розуміти причинно-наслідкові зв'язки між соціально-економічними явищами та процесами;
- оформляти результати економічних наукових досліджень;
- використовувати різні форми апробації і впровадження у практику власних результатів наукових досліджень.

Зміст навчальної дисципліни за темами

- Тема 1. Наука як продуктивна сила. Формування вченого як носія наукових знань.
- Тема 2. Поняття наукового дослідження. Вимоги до економічного наукового дослідження.
- Тема 3. Методологічні основи та методи у економічних наукових дослідженнях
- Тема 4. Інформаційне забезпечення економічних наукових досліджень
- Тема 5. Організація економічного наукового дослідження

- Тема 6. Науковий текст: загальна характеристика та типова структура
Тема 7. Форми відображення та правила оформлення результатів наукових досліджень.
Тема 8. Технологія проведення магістерського дослідження
Тема 9. Академічна доброчесність в навчальній та науковій діяльності.

Кафедра: цифрової економіки та бізнес-аналітики

Мова викладання: українська.

Форми організації навчального процесу: лекції, семінарські заняття.

Форма підсумкового контролю: залік.

Викладачі, які забезпечують навчальний процес: проф. Шевчук І.Б.

Рекомендована література

Основна:

1. Антошкіна Л. І. Стеченко Д.М. Методологія економічних досліджень: підручник. К.: Знання, 2015. 311с.
2. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / В. К. Бабайлов ; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків : Бровін О. В., 2019. 148 с.
3. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
4. Данильян О. Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
5. Дегтярьов А. В., Кокодій М. Г., Маслов В. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 78 с.
6. Єрмаков О.Ю., Погрішук Г.Б., Чернодон В.І. Основи методології наукових економічних досліджень: Навчальний посібник. Тернопіль: «Підручники і посібники», 2010. 290с.
7. Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2011. 224 с.
8. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
9. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид.. К. : Алерта, 2019. 492 с.
10. Методологія і технологія наукових досліджень. Економічні науки (у схемах, визначеннях, прикладах) : навч. посіб. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2022. 56 с.
11. Методологія наукових досліджень у галузі: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» / уклад.: Н.І. Бурау, В.С. Антонюк, Д.О. Півторак. Електронні текстові дані (1 файл: 0,4 Мбайт). КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 58 с.
12. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
13. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Рівне: Вид-во НУВГП, 2016. 151 с.
14. Щербак Т. І., Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

Додаткова:

1. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ. Вид. Ліра-К. 2018. 352 с.
3. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Київ: ДП "УкрНДНЦ", 2016. – 20 с.
4. Мельниченко О.А. Методологія організації наукових досліджень: конспект лекцій. Харків: ФО-П Леонов Д.С., 2016. 27 с.
5. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / [В.М. Михайлова та ін.].

- Харків: Вид-во ХДУХТ, 2014. 220 с.
6. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця: Вид-во ВНТУ, 2014. 180 с.
 7. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. / О. П. Кириленко, В. В. Письменний. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 228 с.
 8. Рассоха І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Х. : ХНАМГ, 2011. 76 с.
 9. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник. Рівне : Волинські обереги, 2013. 360 с.
 10. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 255 с.

Інтернет-ресурси:

1. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. Посібник для студентів [Електронний ресурс] / За ред. А.Є. Конверського. URL: http://www.ebooktime.net/book_254.html
2. Марцин В.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник [Електронний ресурс] / Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. – URL: <http://www.info-library.com.ua/books-book-162.html%85>
3. Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+AI101+2021_T2/about

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цифрової економіки та бізнес-аналітики.
Протокол № 1 від “28” серпня 2023 року.